

A MOMERT dunaújvárosi
tanácstermében található
vitrinek.

MOM-ébresztőórák kiállítása

A Magyar Optikai Művek története 1876-ban kezdődött. Az alapító Süss Nándor neve nem csupán a precíziós finommechanika meghonosításával, hanem a műszerész és technikus szakemberek képzésével, világhírű tudósok kutatómunkájával is összefügg: itt készültek Eötvös József torziós ingájának alkatrészei, majd az ingát sorozatban is itt gyártották.

Gyártott a cég precíziós fizikai és más eszközöket, geodéziai, erdészeti, bányászati, tengerészeti stb -un. távcsöves és nem távcsöves- műszereket, 1921-től pedig -Goerz licenc alapján- már optikai üveget is csiszoltak.

Érdekes módon a második világháború egyik fontos eleme, a légvédelem igénye lett a kiváltója a későbbi óragyártásnak. Ugyanis angol licenc alapján a MOM-ban gyártották azokat a légvédelmi ágyú-lövedék időzítő (óraműves gyújtó) szerkezeteket, amelyek sikeresen járultak hozzá az Anglia felett megjelenő német gépek lelövéséhez. A (hadi)történelem fíntoraként ezeket a szerkezeteket 1942-től már a németek számára gyártották. "Cserébe" a leszerelt gépeket 1945-ben az amerikai hadsereg vitte el.

Az első utalás az un. IV. "Óraalkartész gyártó-és szerelő osztály"-ra 1949-es keltezésű. 400 m²-en 45 fő az itt dolgozók létszáma. Az első órakatalógus 1953-ban jelent meg. A 60-as évek közepén a törzsgyár számítástechnikai vonalú korszerűsítése miatt a(z ébresztő) órák gyártása az un. Dunaujvárosi Óragyárba került át, ahol 1967-től néhány éven át csak szerelték a beszállított alkatrészekből az órákat. 1973-tól megkezdődött az alkatrészyártás is, és a termelés 900 e db/év nagyságrendre nőtt. Voltak évek, amikor kizárólag külföldre termeltek (exportőr: ELEKTROIMPEX).

Az eredetileg is használtan le/kitelepített gyártósorokon nem voltak képesek lépést tartani a fejlődéssel: a 80-as évek második felében lecsökkent a termelés úgy, hogy 1989 végén Dunaujvárosban a gyártás meg is szűnt. A gépeket az Aradi Óragyárnak adták tovább, ahonnan néhány évig szerkezetekkel, számlapokkal "fizettek": ezeket néhány fős személyzet már hazánkban szerelte össze....

Mára a magyar óragyártás az ipartörténelem részévé vált. A kvarcórák előretörésével a mechanikus ébresztők többségének -egyáltalán meg nem érdemelt- végállomása a kuka lett. Pedig az ébresztőórák forma-és színvilága -néhány vitatható kompozíció kivételével- legalább is érdekes.

Közismert, hogy a Magyar Optikai Művek törzsgyára budapesti épületeinek helyén alakul az un. MOM Park. Talán nem véletlen, hogy ennek logójában -kis jóindulattal- a körünkben legismertebb eszközt, az órát vélhetjük felfedezni.

A kiállítónak csupán egy szerény, ám megbecsült környezetben található, kétvitrines kiállításról van tudomása. Ez a MOMERT dunaujvárosi gyárának tanácstermében található. Az itt közölt információkhoz URBÁN László vezérigazgató Úr segítségével jutott az, akinek -nemzeti hovatartozásán kívül- "semmi köze" a MOM-hoz és az ébresztőórákhoz. A vitrin tartalma egyfajta előzetes az őszi, jelenleginél bővebb hobbikiállításához.

